



WTC Arnhem | Nieuwe Stationsstraat 10
Postbus 1218 | 6801 BE Arnhem | Nederland
+31 (0) 88 377 00 00 | post@nvr.nl | www.nvr.nl
IBAN: NL32 ABNA 0517 1171 69 | **BIC:** ABNANL2A
KVK: 40530962 | **BTW:** NL 804757768B01

Tweede Kamer der Staten Generaal

T.a.v.: Bureau Wordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Geachte heer Dijkgraaf en heer van Zwol,

Namens de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Afval- en Reinigingsdiensten (NVRD), de publieke schakel in de Nederlandse afvalketen, richten wij ons tot u met enkele belangrijke suggesties voor de vorming van de nieuwe coalitie en het bijbehorende coalitieakkoord.

Elke dag werken wij, samen met onze 29.000 toegewijde collega's vanuit het hele land, aan het schoon en netjes houden van onze straten, parken en buurten. Onze vakmannen en -vrouwen zijn de stille helden die dag in, dag uit, regen of zonneschijn trotseren om te zorgen dat ons afval weer grondstof wordt. Kortom, onze leden staan garant voor een veiligere, schonere leefomgeving voor ons allen. Ze vormen een stevige basis voor de lokale en circulaire economie. De NVRD staat daarmee centraal in onze samenleving en vervult een sleutelrol in de Nederlandse afvalketen.

Alle afvalstromen die inwoners netjes inleveren verdienen een volgend leven. Talloze bevlogen ondernemers en Mkb'ers ontwikkelen manieren om van afval weer nuttige grondstoffen te maken. Voor hen is nu geen eerlijk speelveld en daarmee delven zij momenteel het onderspit. Momenteel geven producenten de voorkeur aan goedkope, virgin grondstoffen van buiten Europa boven hoogwaardige gerecyclede materialen. Om efficiënter en zuiniger met onze producten, materialen en grondstoffen om te gaan stellen wij een aantal zaken voor:

1. Beloon (ook fiscaal) hergebruik, reparatie en gebruik recycalaat, en versterk daarmee de hergebruik- en recyclingketen in Europa;
2. Waarborg een eerlijk, open en transparant systeem van Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV), waarin, naast kostenefficiënte verwerking, maatschappelijke en circulaire doelstellingen centraal staan;
3. Neem als Rijk een regierol in de standaardisering van afvalinzameling en zorg dat deze primair gericht op kwalitatieve doelstellingen.

De circulaire economie versterken met fiscale prikkels

Om de hergebruik- en recycling te versterken, pleiten we voor fiscale maatregelen die duurzame keuzes belonen. Dit omvat het introduceren van belastingvoordelen voor burgers en bedrijven die bijdragen aan een circulaire economie. Door bijvoorbeeld tweedehands producten, reparaties en renovaties vrij te stellen van BTW. Dit stimuleert consumenten en bedrijven om producten langer te gebruiken en te repareren, in plaats van nieuwe te kopen. Daarnaast pleiten we voor een differentiatie in Btw-tarieven, waardoor duurzame producten financieel aantrekkelijker worden en de consumptie van eenmalige vervuilende producten ontmoedigd wordt. Ook roepen we op om het recht op reparatie een sterk onderdeel te maken van de inzet van dit nieuwe kabinet. Dit verlengt niet alleen de levensduur van producten,



maar vermindert ook de impact op het milieu. In onze visie speelt Europese samenwerking, geleid door Nederland met zijn innovatieve en duurzame bedrijfsleven, hierin een centrale rol. Immers door als pionier op te treden, kan het Nederlandse bedrijfsleven een aantrekkelijke partner worden voor internationale samenwerkingen, waardoor onze kennis en kunde wereldwijd in de schijnwerpers komen te staan.

Waarborg een eerlijk en transparant UPV-Systeem

De huidige Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) schiet tekort in het effectief stimuleren van een circulaire economie, doordat het producenten toelaat zich te concentreren op kostenminimalisatie ten koste van duurzaamheid en circulariteit. Daarom is het essentieel dat er verder gebouwd wordt aan een systeem waarin transparantie, eerlijkheid en samenwerking centraal staan, met een sterke nadruk op maatschappelijke en circulaire doelstellingen.

Hoewel producentenverantwoordelijkheid een cruciale rol speelt in het realiseren van een circulaire economie, toont de praktijk aan dat de huidige implementatie verbetering behoeft. Een evenwichtige samenwerking tussen gemeenten, producenten en andere ketenpartners is onontbeerlijk, waarbij elke partij haar verantwoordelijkheden duidelijk erkent en bijdraagt aan het gezamenlijke doel van effectief afvalbeheer en circulaire economie.

De onmisbare rol van gemeenten als enige publieke schakel in de keten moet duidelijk gewaarborgd blijven, zodat de zorgplicht voor huishoudelijk afval effectief wordt uitgevoerd en burgers helderheid behouden over het afvalscheidingsproces. Het introduceren van een onafhankelijke arbitrage, ingevuld door de Rijksoverheid, zorgt wat ons betreft voor de nodige balans en rechtvaardigheid bij geschillen. Transparante monitoring en kostenonderzoeken essentieel zijn voor de vaststelling van eerlijke, kostendekkende vergoedingen.

We moeten echter niet alleen focussen op de inzameling en verwerking van afval, maar vooral op hoe we het ontstaan van afval kunnen voorkomen. We moeten meer inzetten op het voorkomen van afval en het hergebruiken van materialen op een hoogwaardige manier. Wij pleiten daarom om recyclebare en hervulbare verpakkingen als norm te stellen en daar bovenop het verbranden van recyclebaar afval versneld uit te faseren. Afval dat niet recyclebaar is, wordt momenteel namelijk nog verbrand. Onderzoek van WUR toont aan dat slechts 27% van de kunststof verpakkingen is momenteel goed recyclebaar wordt ontworpen door producenten. Maar ook bij textiel zien we dat 55% procent van het afgedankte textiel nog bij het restafval belandt en dus verbrand wordt. Bovendien bestaat momenteel 8% van het totale restafval uit luiers- en incontinentiemateriaal. Ook op dit gebied valt er nog aanzienlijk veel winst te behalen.

Regierol van de overheid en standaardisering

Om de effectiviteit van afvalinzameling te verhogen en een solide basis voor recycling te leggen, is het cruciaal dat de Rijksoverheid een leidende rol op zich neemt in het standaardiseren van afvalinzameling, met een sterke focus op kwaliteit. Dit betekent het opstellen van duidelijke, landelijke richtlijnen die niet alleen de uniformiteit in de afvalinzameling bevorderen, maar ook zorgen dat het ingezamelde afval van een dusdanige kwaliteit is dat het optimaal hergebruikt of gerecycled kan worden. Tegelijkertijd moet deze

standaardisering flexibel genoeg zijn om rekening te houden met de bestaande systemen en de specifieke behoeften van verschillende soorten bebouwing, zodat elke gemeenschap een systeem heeft dat past bij haar unieke context.

Landelijk beleid is van invloed op lokale belastingen

Landelijk beleid is van invloed op lokale belastingen van huishoudens. De problematiek rondom lachgascilinders bij het afval is hiervan een treffend voorbeeld. Wat ons betreft staat de veiligheid voor onze werknemers boven alles. Om die veiligheid te kunnen garanderen moeten er wekelijks meer dan 7200 cilinders veilig kunnen worden opgeruimd of uit het afval worden gesorteerd. Dat gaat gepaard met een enorme kostenpost voor gemeenten, met alle gevolgen voor de lokale afvalstoffenheffing nadien. Wij roepen u daarom op om:

1. (In Europees verband) in te zetten op een verbod op wegwerpverpakkingen voor lachgas. Anders blijven wij 'dweilen met de kraan open'. Dit kan leiden tot verhoogde lokale afvalstoffenheffingen, die vooral kwetsbare groepen hard treffen.
2. Structurele middelen ter beschikking te stellen voor gemeenten om de kosten voor het opruimen en sorteren van de lachgascilinders te dekken. Dit betekent een jaarlijks bedrag van €40 miljoen.

Gebruik expertise vanuit de uitvoering

Wij zien vaak dat beleid in Den Haag, hoewel logisch op papier, in de praktijk weerbarstiger is. Bij de NVRD staan we letterlijk 'met de poten in de klei' en zijn we goed bekend met de praktische uitdagingen van gemeenten en publieke inzamelaars. Onze praktische kennis en ervaring is daarom essentieel bij het maken van beleid. Een nieuw kabinet zien wij ook als een hernieuwde kans om nauwer samen te gaan werken met uitvoerende partijen zoals NVRD en haar leden.

Wij hopen dat u deze suggesties in overweging neemt bij de formatie van het nieuwe kabinet en het opstellen van het coalitieakkoord. Het is onze overtuiging dat deze maatregelen niet alleen ten goede komen aan het milieu en de economie, maar ook de leefbaarheid en duurzaamheid van Nederland significant verbeteren.

Met vriendelijke groet,

Henry Meijdam

Voorzitter NVRD

Wendy de Wild

Directeur NVRD